

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Tdo/55/2017
Identifikačné číslo spisu:	5114010284
Dátum vydania rozhodnutia:	24.10.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Peter Paluda
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:5114010284.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Paludu a sudcov JUDr. Patrika Príbelského, PhD. a JUDr. Františka Moznera na neverejnom zasadnutí konanom dňa 24. októbra 2017 v Bratislave v trestnej veci obvineného G. T. pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) Tr. zák., o dovolaní obvineného proti rozsudku Krajského súdu v Žiline zo dňa 23. augusta 2016, sp. zn. 1To/57/2016, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Tr. por. dovolanie obvineného G. T. sa o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Žilina zo 6. júna 2016, sp. zn. 3T/39/2014, bol obvinený G. T. uznaný vinným zo zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) Tr. zák., na tom skutkovom základe, že

od presne nezisteného dňa mesiaca január roku 2009 až do dňa 16.5.2013 v mieste svojho bydliska, a to v obci F. U. H., okr. Q., v priestoroch jednej izby rodinného domu na ulici U. G.. XX/XX a v priestoroch obidvoch dvojizbových bytov na ulici D.. XXXX/X spôsobil svojej manželke L. T., t.č. W., nar. XX.X.XXXX, t.č. trvale bytom F. U. H., ul. U. G.. XX/XX, okr. Q., ktorá s ním žila v spoločnej domácnosti, psychické aj fyzické utrpenie takým spôsobom, že jej bezdôvodne nadával vulgárne slovami „že je kurva, piča“ alebo ju slovne ponižoval, to aj v prítomnosti iných osôb, keď sa o nej vyjadroval slovami „že sa oblieka ako kurva, že má veľkú ríť, že chodí ako kačka, že je krypeľ, že je neschopná manželka či matka, že sa nevie o nich riadne postarať, že je v ich domácnosti bordel, že sa nevie poriadne a pekne obliekať, či namaľovať, že je hrozná“, pričom jej zakazoval, aby si obliekala sukňu, maľovala sa či nosila rozpustené vlasy, zakazoval jej chodiť hocikde z domu preč a to len s jeho výslovným povolením a aj keď niekde bola, tak ju neustále telefonicky kontroloval či hovormi alebo zasielaním SMS správ, kde a s kým je, kedy príde domov, kontroloval jej mobilné telefóny, pričom niektoré kontakty a prijaté správy jej vymazával, často jej opakoval slová v znení „že jeho hriechy sú jej hriechmi, že sa musí polepšiť, že on jej nič nerobí, hovoril jej „bodaj by skapala, ochrnula“, jej mobilné telefóny si bral so sebou do práce, z ktorých posielal na svoj mobilný telefón SMS - správy v jej mene, v tom zmysle, „že nech sa idú utopiť do Váhu, či užijú lieky a budú šťastní“, tiež jej vydeľoval finančné

prostriedky bez ohľadu na to, či mala na predpísané lieky alebo na iné osobné veci, či domácnosť, pričom nemala k dispozícii bankomatovú kartu na výber z účtu, a keď od neho požadovala peniaze na stravu asi trikrát do mesiaca, tak jej odpovedal slovami „že potrebuje žrať iba hovná“, alebo ju inokedy minimálne dvakrát po sebe udieral rukou zatvorenou v päst' do vlasatej časti hlavy, peniaze si musela od neho vyprosovať počas celého dňa, počas čoho ju aj fyzicky napádal, niekedy v mesiaci máj roku 2009, z dôvodu žiarlivosti pre jej rozhovor s osobou mužského pohlavia z ich rodiny, ju sotil obidvoma rukami na posteľ, kde jej dal po jednej silnej facke z každej strany po tvári, obidvoma rukami schytil jej krk a tento jej spredu stláčal a škrtil ju s vulgárnymi nadávkami „že je sviňa prašivá, piča jebnutá“ a ako ju pustil opäť pristúpil ku nej a jedným ťahom roztrhol jej vrchný odev - tuniku, kedy zo strachu z neho, že ju zabije, volala o pomoc, v období od júla roku 2010 do decembra roku 2011, keď bola tehotná, tak raz v júli roku 2010 po tom, ako od neho žiadala peniaze, tak ju dvakrát po sebe kopol nohou do brucha a následne strčil obidvoma rukami do nej a tak ju sotil na posteľ, druhý raz, keď boli spolu v manželskej posteli, tak ju udieral päst'ami do hlavy a keď potom plakala, tak sa jej zlostne vyhrážal slovami „že jej doláme ruky a bude ležať v kaluži krvi“ a tretí raz ju jedenkrát kopol nohou do chrbta, pričom po všetkých troch napadnutiach sa jej vyhrážal slovami „že ju sotí z balkóna a to bude len náhoda“, a následne niekedy v apríli roku 2011 ju minimálne dvakrát udel päst'ou do vlasatej časti hlavy, vytiahol kľúč z vonkajších bytových dverí, aby nemohla utiecť, pričom keď ušla do kúpeľne, v ktorej sa zamkla a odkiaľ telefonovala svojim rodičom, raz niekedy na jar roku 2012 ju zo žiarlivosti po tom, ako sa mala pristaviť pri vozidle, v ktorom bola mužská posádka, následne doma, keď si ľahla do postele, ju opäť udieral päst'ami do vlasatej časti hlavy, ťahal ju za vlasy, napľul jej do tváre a kričal po nej, že ju zabije a keď sa ho spýtala, či chce prísť o malého, tak obidvoma rukami jej schytil pyžamo spredu pod krkom a toto jej roztrhol so slovami „len to skúsiš!“, následne od januára roku 2013 minimálne dvakrát ju svojimi rukami ťapkal po jej operovaných rukách so slovami „že ju môže biť po nich, lebo to sú jeho peniaze“ a raz, keď si išla ľahnúť do detskej izby, tak jej prikázal, aby si ľahla k nemu, a za ruku ju ťahal za sebou a pritom ju minimálne dvakrát kopol jednou nohou do jej nôh a raz ju silno udel rukou otvorenou v dľaň po jej tvári, pričom keď poškodená počas týchto jeho verbálnych ako aj fyzických útokov hystericky plakala, tak sa jej vyhrážal, že ju udá a potom ju zavrú na psychiatrii v Sučanoch a ako dôkaz chcel predložiť na jednotlivých úradoch ním vyhotovované vlastné nahrávky jej plačlivých a niekedy až hysterických zvukov, aby ju podľa jeho slov mohol pripraviť o ich syna, aby nedostala invalidný dôchodok, a v poslednej dobe mesiaca apríl až máj roku 2013, keď raz prišiel za ňou do kúpeľne, kde sa kúpala, tak pred ňou vpredu prekrižil uterák a týmto ju potom škrtil, dňa 14.5.2013, keď od nej opakovane požadoval, aby prišla k nemu, hoci ich malého syna dávala na toaletu, tak priskočil ku nej a rukami ju odsotil do rebrinového radiátora a naposledy dňa 16.5.2013, keď po svojom príchode domov našiel v jej mobile SMS-správu od osoby mužského pohlavia, tak zamkol ich byt a vyhrážal sa jej zúriť, že ju zabije, ale napokon sa jej podarilo z bytu ujsť a odvtedy sa zo strachu z neho už k nemu nevrátila bývať do spoločnej domácnosti a zostala u svojich rodičov, čím svojím správaním vyvolával u svojej manželky nadmerný stres a strach o jej život, citovo ju vydieral a inak sa nevhodne správal voči nej, a podľa znalcov jeho správanie voči manželke L. T., t.č. W., malo negatívny vplyv na jej zdravotný stav po psychickej stránke, kedy dochádzalo u nej k opakovaným adaptačným poruchám s úzkosťou, emočnou tenziou, zvýraznením senzitivity, vulnerability a poklesu tolerancie, záťaž, frustrácie, čo si vyžiadalo opakované psychiatrické a psychologické intervencie a antidepresívnu liečbu poškodenej, ktorá naďalej trvá.

Prvostupňový súd obvinenému uložil podľa § 208 ods. 1 Tr. zák., § 42 ods. 1 Tr. zák., § 41 ods. 2 Tr. zák., § 38 ods. 2 Tr. zák. § 36 písm. j) Tr. zák., § 37 písm. h) Tr. zák. súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) roky a 4 (štyri) mesiace.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. súd obvineného zaradil na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 42 ods. 2 Tr. zák. súd zrušil výrok o treste trestného rozkazu Okresného súdu Žilina č. k. 36T/173/2014-251 zo dňa 27. februára 2015, ktorý nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 10. apríla 2015, ktorým bol obvinenému uložený trest odňatia slobody vo výmere 1 rok s podmieneným odkladom výkonu trestu odňatia slobody na skúšobnú dobu 2 roky, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na

tieto výroky obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Krajský súd v Žiline rozhodujúc o odvolaní obvineného G. T. a prokurátora proti uvedenému rozsudku súdu prvého stupňa uznesením z 23. augusta 2016, sp. zn. 1To/57/2016, podľa § 319 Tr. por. odvolania obvineného a prokurátora ako nedôvodné zamietol.

Proti tomuto uzneseniu Krajského súdu v Žiline, ako aj rozsudku Okresného súdu Žilina podal obvinený G. T. prostredníctvom obhajcu dňa 13. júna 2017 dovolanie z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. c), písm. g), písm. i) Tr. por. Podané dovolanie odôvodnil tým, že spáchanie uvedeného skutku od začatia trestného konania jednoznačne popieral, pretože tvrdenia poškodenej, ako aj ňou navrhnutých svedkov sa nezakladajú na pravde a konania uvedené v skutkovej vete napadnutého rozsudku neboli v žiadnom prípade dostatočne preukázané. V priebehu celého konania nebol okrem výpovede poškodenej, resp. svedkov, ktorým to mala oznámiť, v tomto smere vykonaný žiadny dôkaz. Obvinený poprel, že by kedykoľvek písal správy v mene poškodenej a taktiež, že by jej brával mobilný telefón do práce, ako to uvádzala poškodená, pričom tieto jej tvrdenia si mohol súd jednoducho overiť vyžiadaním si lokalizácie jej mobilného telefónu od mobilného operátora v čase, keď mal obvinený podľa tvrdenia poškodenej tieto správy písať. Obdobne konajúce súdy len na základe tvrdenia poškodenej ustálili, že obvinený jej bránil v prístupe k peniazom tým, že jej mal proti jej vôli zobrať platobnú kartu. Túto skutočnosť obvinený taktiež poprel s odôvodnením, že aj keby jej platobnú kartu zobral, prístup k peniazom by jej nezamedzil, keďže platobná karta nie je jediným prostriedkom, ktorým sa dajú uskutočňovať platby (poškodená mohla uskutočniť výber peňažných prostriedkov z účtu, prípadne uskutočňovať platby cez internetbanking). Ďalej mal obvinený podľa súdom ustáleného skutku pri svojich útokoch poškodenej dvakrát roztrhnúť vrchný odev. Napriek tomu, že túto skutočnosť poškodená uviedla aj iným osobám, v konaní tieto veci zaistené neboli. Obdobne nebolo v konaní preukázané, že by obvinený pri svojich údajných útokoch poškodil nábytok alebo dvere.

Obvinený ďalej poukázal na to, že poškodená pri vyhotovovaní znaleckého posudku uviedla, že sa nezdôverila ani svojim rodičom, ani sestre, ani ostatným blízkym, aby netrpeli, až na záver sa mala zdôveriť svojim blízkym s problémami. Z výpovedí svedkov M. N., M. W., G. R., Q. V., L. T., G. W., L. H., G. R. však jednoznačne vyplýva, že títo mali informácie o údajných problémoch v manželstve poškodenej v podstate od uzavretia manželstva, resp. ešte pred tým. Tento rozpor medzi tvrdeniami poškodenej a výpoveďami uvedených svedkov v konaní odstránený nebol. Keďže prakticky jediným priamym svedkom predmetného skutku mala byť poškodená, obvinený sa domnieva, že práve zistenie jej dôveryhodnosti je pre konanie kľúčové. Znalecký posudok síce dáva jednoznačný záver, že poškodená nemá tendenciu fabulovať a vymýšľať si, uvedené skutočnosti, ale do tohto záveru minimálne vnášajú istú pochybnosť. Rovnako v znaleckom posudku vypracovanom MUDr. Kollárom, MUDr. Durmisovou a MUDr. Kollárovou sa nachádzajú aj výpisy zo zdravotnej dokumentácie poškodenej, pričom v zázname z 9. novembra 2009 poškodená potvrdila, že uvedené stavy máva už od detstva, teda mala ich už predtým, ako spoznala obvineného, a preto v žiadnom prípade teda nemohlo byť príčinou tohto jej stavu nežiaduce konanie obvineného. Následné lekárske správy do júla 2012 neobsahujú zmienku o tom, že by sa obvinený k poškodenej správal agresívne. Keď bola poškodená s touto skutočnosťou konfrontovaná na hlavnom pojednávaní konanom dňa 10. marca 2015, uviedla, že na nevhodné správanie obvineného v tom čase nepoukazovala preto, lebo ním bola manipulovaná. Obvinený je toho názoru, že znalci sa s uvedenými okolnosťami nedostatočne vysporiadali a pri vypracovaní posudku akosi automaticky vychádzali z toho, čo bolo uvedené v uznesení o vznesení obvinenia, ktoré mali k dispozícii. Navyše jeho pochybnosti o neobjektívnosti posudku zvyšuje aj tá skutočnosť, že poškodená bola pacientkou jednej zo znalkyň, ktoré tento posudok vypracovali. Napriek tomu, že túto skutočnosť obvinený opakovane namietal, súd to nebral do úvahy.

Obvinený od samého začiatku konania tvrdil, že poškodená si takéto jeho konanie vymyslela. Vyššie opísané skutočnosti podľa jeho názoru preukazujú, že poškodená v konaní opakovane nehovorila pravdu, no napriek tomu súd jednoznačne ustálil, že práve jej výpoveď je dôveryhodnejšia ako jeho, teda vychádzal z prezumpcie pravdivosti svedka, a to z dôvodu, že obvinený sa môže brániť akýmkoľvek spôsobom, teda môže aj klamať. Takýto záver by však automaticky znevýhodňoval obvineného, pretože

by sa predpokladalo, že práve obvinený pravdepodobne klame, pričom uvedený postup by bol v rozpore so zásadami trestného konania a tým vážnym spôsobom zasiahol do práva na obhajobu. Prvostupňový súd taktiež uveril výpovediam svedkov, ktorí mali informácie o jeho údajných útokoch na poškodenú výlučne z rozprávania samotnej poškodenej, pričom výpovede svedkov, ktoré preukazujú nevinu obvineného, vyhodnotil súd ako nedôveryhodné.

Predmetom skutku, za ktorý bol obvinený uznaný vinným je okrem iného aj incident zo dňa 14. mája 2013, kedy mal poškodenú napadnúť tak, že ju mal odsotiť do radiátora v kúpeľni. Uvedený skutok bol však už predmetom iného konania, konkrétne priestupkového konania vedeného pred Obvodným úradom Žilina, odbor všeobecnej vnútornej správy pod sp. zn. ObÚ-ZA/OVVS3/2013/15901/1350,1351,1352/Hri, kde bolo dňa 20. augusta 2013 vydané rozhodnutie, ktorým konajúci správny orgán konanie zastavil, nakoľko spáchanie predmetných skutkov nebolo obvinenému z priestupku preukázané. Samotný správny orgán poukazoval na to, že je prinajmenšom podozrivý, prečo poškodená vyhľadala lekára až tretí deň po útoku. Taktiež správny orgán poukázal na skutočnosť, že poškodená najprv uvádzala, že obvinený jej mal zobrať mobilný telefón, pričom následne priznala, že tento telefón nechala doma. Rozpor medzi týmito tvrdeniami poškodená nedokázala odstrániť. Aj v tomto prípade sa teda preukázalo, že poškodená si svoje výpovede prispôbuje tak, ako jej to vyhovuje, teda tak, aby bol obvinený uznaný vinným a dostal čo najprísnejší trest.

Na základe uvedeného je obvinený toho názoru, že v predmetnom konaní došlo k tak závažným pochybeniam, ktoré majú za následok, že napadnuté rozhodnutie je v celom rozsahu nezákonné a ktoré zároveň naplnili dôvody dovolania uvedené v § 371 ods. 1 písm. c), g), i) Tr. por. Navrhol, aby dovolací súd v prípade zistenia dôvodov dovolania v zmysle § 386 Tr. por. rozsudkom vyslovil porušenie zákona a napadnuté rozhodnutia zrušil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní skúmal procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu (§ 368 ods. 1, ods. 2 Tr. por.), oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. b) Tr. por.), za splnenia podmienok uvedených v § 373 Tr. por., v zákonnej lehote a na príslušnom súde (§ 370 ods. 1, ods. 3 Tr. por.), a že spĺňa obligatórne obsahové náležitosti dovolania (§ 374 ods. 1 a ods. 2 Tr. por.). Okrem toho zistil, že bola splnená aj podmienka dovolania podľa § 372 ods. 1 Tr. por., veta prvá, keďže obvinený pred podaním dovolania využil svoje právo podať riadny opravný prostriedok a o tomto bolo rozhodnuté.

Súčasne však dospel k záveru, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, nakoľko je zrejmé, že nie sú naplnené dôvody dovolania uvedené v § 371 ods. 1 písm. c), písm. g), písm. i) Tr. por.

Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatným rozhodnutiam súdu, ktorým sa má zabezpečiť náprava procesných a hmotnoprávných chýb taxatívne uvedených v ustanovení § 371 ods. 1 písm. a) až n) Tr. por. Dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok (s výnimkou dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 3 Tr. por.) neslúži na revíziu skutkových zistení urobených súdmi prvého a druhého stupňa.

Podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. dovolanie možno podať, ak zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu. Právo na obhajobu v zmysle dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. je potrebné chápať ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu (§ 34 ods. 4 Tr. por.).

Ak uplatnenie práva na obhajobu spočíva v navrhovaní dôkazov (§ 34 ods. 1 a § 44 ods. 2 Tr. por.), zodpovedá mu povinnosť orgánov činných v trestnom konaní a súdu zaoberať sa každým dôkazným návrhom a najneskôr pred meritorným rozhodnutím tomuto návrhu buď vyhovieť alebo ho odmietnuť, resp. rozhodnúť, že sa ďalšie dôkazy vykonávať nebudú (§ 208 a § 274 ods. 1 Tr. por.). Nemožno však úspešne podať dovolanie z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. na podklade toho, že sa návrhu

na vykonanie dôkazu nevyhovelo. Za porušenie práva na obhajobu v zmysle § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku teda nemožno považovať obsah a rozsah vlastnej úvahy orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu o voľbe použitých dôkazných prostriedkov pri plnení povinnosti podľa § 2 ods. 10 Trestného poriadku, resp. práva podľa § 2 ods. 11 Trestného poriadku. Ak by záver orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu učinенý v zmysle § 2 ods. 12 Trestného poriadku o tom, že určitú skutkovú okolnosť považuje za dokázanú, a že ju nebude overovať ďalšími dôkazmi, zakladal opodstatnenosť dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, odporovalo by to viazanosti dovolacieho súdu zisteným skutkom v zmysle § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, ktorá vyjadruje zásadu, že účelom dovolacieho konania je posudzovanie právnych otázok, nie posudzovanie správnosti a úplnosti zistenia skutkového stavu (porovnaj uznesenie najvyššieho súdu z 15. decembra 2009, sp. zn. 2 Tdo 45/2009, uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 7/2011).

V súvislosti s námietkami obvineného týkajúcimi sa zaujatosti znalkyne Mgr. Emílie Kollárovej pri vypracovaní znaleckého posudku ohľadne vyšetrenia duševného stavu poškodenej z dôvodu, že táto znalkyňa v období pred vypracovaním znaleckého posudku poškodenú ošetrovala, je potrebné poukázať na dôvody vylúčenia znalca, uvedené v § 11 ods. 1 zákona č. 382/2004 Z. z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o znalcoch“). Podľa tohto ustanovenia znalec, tlmočník alebo prekladateľ je vylúčený, ak možno mať pre jeho pomer k veci, k zadávateľovi alebo k inej osobe, ktorej sa úkon týka, pochybnosť o jeho nezáujatosti. Dôvody vylúčenia znalca sú v § 11 ods. 1 zákona o znalcoch konštruované v podstate zhodne ako dôvody vylúčenia orgánov činných v trestnom konaní, súdu a iných osôb, uvedené v § 31 ods. 1 Tr. por. - sú nimi pomer k veci alebo k osobám, ktorých sa úkon priamo týka. O pomer znalca k veci pôjde vtedy, ak je znalec sám stranou konania alebo rozhodnutím, ktoré je závršením tohto konania, môžu byť dotknuté jeho práva a povinnosti. O pomer znalca k osobe pôjde vtedy, ak znalec nemá neutrálny vzťah k zadávateľovi, prípadne ak má znalec príbuzenský, priateľský alebo naopak nepriateľský vzťah k stranám konania alebo k ich zástupcom. Ak by sme prijali záver obvineného, podľa ktorého by mal byť znalec vylúčený z podania znaleckého posudku aj z dôvodu, že v minulosti prišiel do kontaktu pri výkone svojho povolania s osobou, ktorej sa úkon týka (bez preukázania akéhokoľvek priateľského alebo príbuzenského vzťahu), aplikujúc tento výklad na § 31 ods. 1 Tr. por. by to potom znamenalo, že z rozhodovania o trestnej veci určitého obvineného by musel byť vylúčený vylúčený aj sudca, ktorý už niekedy v minulosti rozhodoval v akejkolvek inej trestnej veci tohto obvineného. Z uvedenej komparácie je zrejmé, že takýto extenzívny výklad § 11 ods. 1 zákona o znalcoch by bol v zrejmom rozpore tak s konštantnou judikatúrou, ako aj so zámerom zákonodarcu, ktorý sledoval pri konštruovaní predmetného ustanovenia. Znalkyňa Mgr. Emília Kollárová orgánom činným v trestnom konaní ani súdu neoznámila žiadnu skutočnosť odôvodňujúcu jej vylúčenie z podania znaleckého posudku v zmysle § 11 ods. 1 zákona o znalcoch a takúto skutočnosť, odôvodňujúcu vylúčenie znalkyne (s výnimkou toho, že mala v minulosti vyšetrovať poškodenú) neuviedol v priebehu celého konania ani obvinený. Vychádzajúc z uvedeného je zrejmé, že dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. v predmetnej veci naplnený nebol.

Podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por. dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom.

Dovolací dôvod podľa tohto ustanovenia možno úspešne uplatňovať v prípadoch, keď sa vydané rozhodnutie opiera o dôkazy, ktoré neboli na hlavnom pojednávaní vykonané zákonným spôsobom. Nemožno ním napadnúť spôsob hodnotenia dôkazu súdom. Nesprávne hodnotenie dôkazu možno napraviť v odvolacom konaní, nie však v konaní o dovolaní. Proces dokazovania (a to nielen z hľadiska hodnotenia obsahu jednotlivých dôkazov, ale aj z hľadiska rozsahu dokazovania) je ovládaný zásadou voľného hodnotenia, kedy po vykonaní logických úsudkov v kontexte všetkých, vo veci vykonaných dôkazov, dochádza k vydaniu meritórneho rozhodnutia. Zákon pritom neurčuje a ani nemôže určiť konkrétne pravidlá, podľa ktorých by sa malo vychádzať v konkrétnom prípade pri určení rozsahu dokazovania alebo pri hodnotení obsahu dôkazov, prípadne ich vzájomnej súvislosti. Jediným všeobecným pravidlom určujúcim rozsah dokazovania je zásada vyjadrená v ustanovení § 2 ods. 10

Trestného poriadku, podľa ktorej orgány činné v trestnom konaní postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav vecí, a to v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie.

V rámci dovolaní iniciovaného prieskumu odôvodneného dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por. môže najvyšší súd preskúmať len to (ak dovolanie nepodal minister spravodlivosti Slovenskej republiky podľa § 371 ods. 3 Tr. por.), či jediný usvedčujúci dôkaz alebo viaceré rozhodujúce usvedčujúce dôkazy boli vykonané zákonným spôsobom. Ak dospeje k záveru o zákonnosti vykonaného dokazovania, najvyšší súd nemôže spochybňovať skutkové zistenia, prehodnocovať vykonané dôkazy a ich hodnotenie vykonané súdmi nižších stupňov (porovnaj uznesenie najvyššieho súdu z 23. septembra 2015, sp. zn. 2 Tdo 57/2015).

Už zo samotného znenia § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por. vyplýva, že dôvodom na podanie dovolania podľa tohto ustanovenia musí byť skutočnosť, že rozhodnutie sa opiera o dôkazy, ktoré neboli vykonané zákonným spôsobom. V posudzovanom prípade však obvinený nenamietal zákonnosť vykonania niektorého z dôkazov, ale len spôsob ich hodnotenia prvostupňovým, ako aj odvolacím súdom, čo (ako už bolo uvedené vyššie) nemožno úspešne uplatňovať v rámci tohto dovolacieho dôvodu. Na základe uvedeného je zrejmé, že ani dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por. naplnený nebol.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. dovolanie možno podať, ak je rozhodnutie založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. slúži výlučne na nápravu hmotnoprávnych chýb. Dikciou za bodkočiarkou vylučuje námietky skutkové, to znamená nie je prípustné právne účinne namietat', že skutok tak, ako bol zistený súdmi prvého a druhého stupňa, bol zistený nesprávne a neúplne, ani hodnotenie vykonaných dôkazov, pretože určitý skutkový stav je vždy výsledkom tohto hodnotiaceho procesu (uznesenie najvyššieho súdu z 18. decembra 2012, sp. zn. 2 Tdo 73/2012, uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 47/2014 - II.).

K tomuto dovolaciemu dôvodu považuje najvyšší súd za potrebné tiež uviesť, že pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia o jeho existencii je dovolací súd vždy viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré urobili súdy nižšieho stupňa, teda dôvodom dovolania nemôžu byť nesprávne skutkové zistenia, čo vyplýva aj z dikcie ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. Dovolací súd skutkové zistenia urobené súdmi nižšieho stupňa nemôže ani meniť ani dopĺňať. To znamená, že vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému súdmi nižšieho stupňa vyjadrenému v tzv. skutkovej vete výroku, môže obvinený uplatňovať iba námietky právneho charakteru, nie námietky skutkové. Za skutkové námietky sa pritom považujú námietky, ktoré smerujú proti skutkovým zisteniam súdov, proti rozsahu vykonaného dokazovania, prípadne proti hodnoteniu vykonaných dôkazov súdmi nižšej inštancie. Dovolací súd nemôže posudzovať správnosť a úplnosť skutkových zistení aj preto, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol v konaní o dovolaní sám vykonávať. Ťažisko dokazovania je totiž v konaní na súde prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať, resp. korigovať iba odvolací súd v rámci konania o riadnom opravnom prostriedku (porovnaj uznesenie najvyššieho súdu zo dňa 28. januára 2016, sp. zn. 5 Tdo 99/2015). Dovolací súd nie je možné chápať ako súd tretej inštancie a dovolanie nie je inštitút, ktorý má plniť úlohu ďalšieho odvolania, je mimoriadnym opravným prostriedkom, ktoré má zabrániť porušovaniu základných práv účastníkov konania a nie nahrádzať úlohy určené prvostupňovému a odvolaciemu súdu, pokiaľ ide o vykonávanie a hodnotenie dôkazov.

Z obsahu podaného dovolania vyplýva, že obvinený vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu uvedenému v § 371 písm. i) Tr. por. neuplatnil námietky právneho charakteru, ale iba námietky skutkové, ktorými zjavne vybočil z rámca tohto dovolacieho dôvodu. Obvinený spochybnil vykonané dokazovanie, ako aj súdmi ustálený skutkový stav a z týchto dôvodov žiadal dovolací súd o zrušenie uvedených rozhodnutí. Ako však už bolo vyššie uvedené, z ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., časť vety za

bodkočiarkou je zrejmé, že správnosť a úplnosť zisteného skutku dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Obvinený v podanom dovolaní namietal tiež skutočnosť, že jeho konanie zo 14. mája 2013, kedy mal poškodenú napadnúť tak, že ju mal odsotiť do radiátora v kúpeľni, už bolo riešené v priestupkovom konaní a z tohto dôvodu nemôže byť predmetom trestného konania. Po preskúmaní spisového materiálu musel dať dovolací súd na jednej strane za pravdu obvinenému v tom smere, že jeho konanie, ktoré bolo predmetom priestupkového konania na Obvodnom úrade Žilina pod sp. zn. A/2013/15902 (priestupkové konanie bolo dňa 20. augusta 2013 právoplatne zastavené, vid' č.l. 510 spisu), bolo zahnuté aj do skutkovej vety odsudzujúceho rozsudku, teda uvedeným postupom mohlo prísť k porušeniu zásady ne bis in idem. Na druhej strane však dovolací súd považoval za potrebné poukázať na § 371 ods. 5 Tr. por., v zmysle ktorého „dôvody podľa odseku 1 písm. i) a podľa odseku 3 nemožno použiť, ak zistené porušenie zákona zásadne neovplyvnilo postavenie obvineného.“ Z citovaného ustanovenia vyplýva, že aj v prípade, ak by bolo konanie obvineného zo 14. mája 2013, prejednané už v priestupkovom konaní, vypustené zo skutkovej vety odsudzujúceho rozsudku, zásadným spôsobom by to jeho postavenie neovplyvnilo, keďže išlo len o jedno z mnohých konaní, popísaných v skutkovej vete rozsudku súdu prvého stupňa, ktorými vo svojom celkovom súhrne obvinený naplnil znaky skutkovej podstaty trestného činu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) Tr. zák. Vychádzajúc z uvedeného možno uzavrieť, že ani dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por. v predmetnom konaní naplnený nebol.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že v predmetnej veci nie sú splnené dôvody dovolania predpokladané ustanovením § 371 ods. 1 písm. c), písm. g), písm. i) Tr. por., preto dovolanie obvineného G. T. podľa § 382 písm. c) Tr. por. na neverejnom zasadnutí odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.